

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

В. В. Москаленко

ПОЛІТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Навчальний посібник
для вищої школи

Харків – 2017

УДК 159.9:32(075.8)

ББК 88.5я73

М 82

Рецензенти:

І. В. Кряж – доктор психологічних наук, завідувач кафедри прикладної психології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Н. І. Кривоконь – доктор психологічних наук, професор кафедри прикладної психології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 5 від 27.04.2015 р.)*

Москаленко В. В.

М 82 Політична психологія : навчальний посібник для вищої школи /
В. В. Москаленко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 92 с.
ISBN 978-966-285-270-1

У навчальному посібнику висвітлено теоретико-методологічні та прикладні основи політичної психології, а також розкрито актуальні проблеми вітчизняної політичної психології. Посібник знайомить студентів із багатим фактичним матеріалом щодо визначення предмета, об'єкта, категоріального апарату і загального методичного арсеналу політичної психології, у ньому зосереджується увага на вивченні історії формування та розвитку західної й вітчизняної політичної психології, висвітлюються основні ідеї політико-психологічних теорій, аналізуються проблеми психології політичного індивіда, психології політичної еліти та політичного лідерства, психології мас та масових проявів, електоральної психології тощо.

Посібник буде корисним для всіх, хто цікавиться проблемами політичної психології, політичною та соціальною психологією, політологією, політичною соціологією, психологією управління.

УДК 159.9:32(075.8)

ББК 88.5я73

ISBN 978-966-285-270-1

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2017

© Москаленко В. В., 2017

© Дончик І. М., макет обкладинки, 2017

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. Політична психологія як наукова дисципліна та суспільно-політична практика	5
1.1. Тенденції формування політичної психології як науки: концептуальні підходи.....	5
1.2. Поняття, предмет та об'єкт політичної психології.....	7
1.3. Категоріальний апарат і сучасна проблематика політичної психології	12
1.4. Системний комплекс сучасних політико-психологічних методів дослідження	14
Висновки	24
Контрольні питання	25
Розділ 2. Теоретико-методологічні засади політичної психології	26
2.1. Історія розвитку та формування зарубіжної політичної психології	26
2.2. Вітчизняна політична психологія: історичний аналіз	34
Висновки	36
Контрольні питання	37
Розділ 3. Психологія політичного індивіда	38
3.1. Політичний індивід: поняття та психологічна природа	38
3.2. Політична соціалізація індивідів.....	43
3.3. Політична культура індивідів як синтез політичної свідомості, етноменталітету та поведінки	46
Висновки.....	49
Контрольні питання.....	50
Розділ 4. Психологічні особливості влади та мас	51
4.1. Психологічні підходи до визначення поняття «політична влада».....	51
4.2. Феномен «образу влади».....	52
4.3. Сприйняття політичної влади: психологічний аспект	54
4.4. Політична еліта як сучасний психологічний феномен.....	56
4.5. Психологічні особливості масової свідомості та проблема сприйняття масами політичного лідера.....	60
Висновки.....	64
Контрольні питання.....	65
Розділ 5. Прикладні проблеми політичної психології в Україні	66
5.1. Основні напрямки електоральної політичної психології в Україні.....	66
5.2. Психотехнології створення ефективного політичного іміджу	69
5.3. Дослідження особливості психологічних уявлень про харизматичного лідера в свідомості студентської молоді.....	76
Висновки.....	80
Контрольні питання.....	81
Питання для самоконтролю	82
Список використаної літератури	83
Додатки	87